

KADUL

ADMINISTRATIA:

Dr. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«

Apare de două ori pe săptămână.

Cumulul în timpul de
față răpește pâinea celor
onești.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții:
200 Leri	1 An . . . . .
100 :	6 Luni . . . . .
50 :	3 Luni . . . . .
	130 : . . . . .
	3 Luni . . . . .
	Int. străinătate dublu. . . . .

Sacrificiile,

pe cari ni le cere jara, fie impozite, fie ca reduceri de jura sau alte forme de sarcini publice excepționale, sunt unicele mijloace pentru reîncrearea finanțieră a statului. Agricultorul nu mai poate suporta impozitele și dobânzile datorii, fiindcă munca lui un an nu-i aduce atât venituri ca să-i satisfacă strict necesar. De aceea suferă indură cu resimnare creștească nedreptatea socială, care au cauzat-o timpurile noastre catastrofale, în urma restrângării a consumului mai are pe seama cui să înducă, și astfel a devenit cunoscute. Si suferă un supliciu de cunoscute.

Negustorul, ne mai primind în credit dela fabricant engrosist, când prin criza, care am ajuns, trebuie să îndă pe credit mai mult decât până azi, fiindcă funcționarii, clienții lor, — nu și primesc salariale ciuntite, fiindcă când omului strâmtorat nu-i nici bancile, nici altcineva îngrijoră, — el este singurul factor generos, — de multe acordând credit peste puține lui, se prăbușește și adevarul devine cerșitor. Astfel și el o nedreptate neîndulă.

Suferă toată lumea greutățile vieții, cauzate fie de efectele transformărilor generale în care trezem, fie de greșele făcute de noi în vremu-

rile de după războiu (inflație, cheltuieli risipitoare, moravu și ușoare, etc.). Si trebuie să mai suferim, până îspașim toate proștiile și greșelile comise. A continua un traiu de sfidare a realității și a nevoilor de aproape, nu se mai poate. Unii încă inflații, ca să scape de datorii cei usurători pentru a putea relua firul risipei. Nici acest lucru nu se poate, căci ar produce o nesiguranță în producție și ne-ar compromite în fața streinătății, în plus ar avea efectul labărării moravurilor, a căror efect il rezemjim azi.

Unica posibilitate de refacere economică și de regenerare morală a jării, unicul drum spre revenire la timpuri normale este indurarea, cu încredere într-un viitor apropiat mai bun, a tuturor mizeriilor fatale ale zilelor noastre. De aceea își cări, în aceste clipe istorice grele, voiesc să dea dovada unui patriotism conștient, trebuie să se resemneze cu bărbătie și cu convingerea, că numai așa vom putea ajunge la zile înăuntru.

Voi tot iată cetățenilor, dela cări jara va cere pentru anul viitor noi sacrificii, nu vă considerați victime, ci aduceți-le cu înină curată și burău, căci atunci le veți suporta mai ușor, căci și numai prin puterile proprii se pot îndrepta sigur și stabil stările lamentabile, la care ne-a adus ușurința noastră proprie.

P.

Hui, hui, hairá!

Unii vor spune că nu mai e de nici o actualitate. Poate vor fi cări nu vreau să-l dea mai multă importanță ca orăcarul fapt efemer și vor uită erupția de o copilărească efervescentă a cătorva imberbi însăruiți pe o bancă dosară de pe tribuna unei arene sportive. Noi nu vom spune aici că faptul întâmplat pe arena C. A. A. (A.A.C.), acum zece zile ar avea semnificație unui atentat la siguranța statului sau că ar fi jințit sentimentele subtile naționale pentru care o societate sportivă să fie stigmatizată și, precum e și logic, nici nu vom cere să fie persecutată. În definitiv, de ce am pedepsi o grupare sportivă și de ce ne-am face vrăjmașii nelertători al cătorva tinări abea în anii pubertății? Acești copii purtând cu el, în suflul tot entuziasmul vârstei, vor fi greșit desigur rumani pentru că nu și-au putut tempera efuziile vocale momentane la un spectacol pentru care și-au cheltuit toti talentul economic și timp de o săptămână. Se vede că nu și-au dat bine seama, — și nici nu și puteau da seama — de rostul unor exclamații turburătoare de liniște.

Am auzit că direcționarea liceului catolic maghiar a exclus din scoală pe acești mici turbeni inadaptabili la ordinea polițienească grăbind să sanctioneze greșala — poate nu atât de teamă unor consecințe neagreabile instituției, decât — credeam noi — mai mult pentru că neobișnuit de expansivă manifestare a sentimentelor ce să ar fi voit ascunse, tănuite. Noi dezaprobaăm graba și zelul direcționii de a pedepsi pe elevii săi când nu există alte motive ca cele relevante aici.

Faptul de pe arena C. A. A. nu l-am înregistrat ca pe unul divers, fără însemnatate și tocmai de asta am cere doar numai atât, ca elevii de școală să se obțină de eșirile lor preadese de simpatie că ar fi de o prea supărătoare strădantă.

Ceece ne interesează în urma faptului relatat este cu total alta. Căci ceeace ne-a făcut să reținem și să chibzuim asupra indemnurilor năvălitoare de pe o tribună sportivă este, ni se pare, că am ajuns în posesiunea cheii care să deschidă o fortăreață atât de inaccesibilă nouă, celor ce vom să fim mereu sântinele vîlăuroase a crezului și patrimoniului național. Acest „Hui, hui, hairá” ne-a sunat ca un vechi conseñu al luptei tăcite în dorința de retașare a realității, de înfrângere a elementului autohton, de sfârșitare a zidurilor noui, — al luptei premeditate cu telul de a spori stărutoarele indemnări. Iată laturea care ne atrag atenționarea.

Acest imbold la năvală îl vom observa pretutindeni în desfășurarea vieții noastre locale. Societățile mereu crescând maghiare, firmele meșteri străini fără nici un accent românesc, ziarele și revistele covârșitoare ca număr față de ale noastre și, ca solidaritatea să fie desevărsită: concerte, conferințe serale și însăși teatrul străin sunt tot atâtea dovezi a năvălirii fără oboseală, spre a ținea trează orice conștiință străină nouă. Fiecare din aceste dovezi ne strigă în ureche: „Hui, hui, hairá” la orice colț de stradă, iar noi mereu nepăsători, mereu muți, mereu certați ne risipim forțele fără să aducem un spor de sacrificiu în apărarea noastră.

Nici două săptămâni n'au trecut că ziarele maghiare au înălțat osane „hui, hui, hairá” — iste pentru că instanță judecătorească a achitat pe tichitorul faimoaselor zece porunci ungurești, și nici atâtea zile n'au trecut ca aceleași zile să se deciare satisfăcute pentru reintegrarea în posturi a cefărășilor neștiutori ai limbii oficiale. Ce-i adevărat noi n'am cerut nicicând pedepșirea și luarea pâinii nimănui, ne-am comportat față de minoritarii noștri fără să le jinim sentimentele și drepturile de care am vrea să se bucure alături de noi. Dar, suntem în dreptul nostru și ne este o datorie, ca față de năvală lor să răspundem cu năvală, pe drumurile ce ne stau deschise, drepte, și nerăbdătoare în lungă așteptare de a ne cuce naștere, pas cu pas spre lumină, spre ceeace se cheamă în limba tuturor: progres, pace și prosperitate.

Fie și din parte-ne aceasta o chemare la năvală a tuturor cări se vreau paznici și călăuzitori ai națiunii lor.

Hui, hui, hairá!

Petronius.

Un gest frumos.

Guvernarea actuală a adus o notă de economii și de probitate în conducerea treburilor statului. Cea mai mare legalitate și cea mai desăvârșită economie trebuie să fie introdusă în toate ramurile statului.

Aflăm astfel că dl. Ascaniu Crișan, directorul liceului, care a fost ales deputat în actualul parlament, a renunțat la mandatul său pentru a rămnăea în cadrul legalității, deoarece este o incompatibilitate între funcția de director și aceea de deputat.

Dacă renunță la onoarea de a fi unul din reprezentanții arădanilor în Parlament și acceptând acum ca și alții care sunt în aceeași situație să-i urmeze gestul, dând astfel prin ei însiși probă de cinsti poilitică și țarie de caracter în vremuri când se cere că mai multă legalitate și abnegație.

Gestul dlui Ascaniu Crișan se impune prin nota de sinceritate și înțelegere a împrejurărilor grele în care trăim, care cer chiar și jertfe personale.

O grădină botanică în Arad.

D-șoara prof. Cornelia Balta a înaintat la primărie un proiect pentru formarea unei grădini botanice în Arad. Domnul Dr. Cornel Radu președintele comisiei întrrimare a permis cu bucurie această propunere și s'a declarat favorabil acestelui.

La primăria orașului s'a ținut o consfătuire la care au luat parte doamnele: Lucia Neferu direct școalei sup. de com. de fete, Laugier Consuela dir. școalei normale de fete, Florica Bucurescu direct. liceului de fete și domnul Ascaniu Crișan deputat directorul liceului de băieți, prof. Blaga Nestor, Dr. Schweitzer Iosif și Musca Miron.

Costul acestei grădini botanice s'a evaluat la circa 300.000 de lei. Din acele 12 școale (superioare) din Arad s'a propus să contribuască fiecare cu suma de 20 de mil lei, iar restul va fi completat de primărie și județ.

Pentru locul trebuincios a cestei grădini s'a găsit a fi favorabile trei și anume: a) în spatele păduricei orașului, b) pe teritoriul liber de lângă grădinăria orașului, sau c) un loc din cetatea nouă.

Se va cere părerea dlui prof. universitar dela Cluj Alexandru Borza asupra locului care va fi mai favorabil.

Sperăm că această frumoasă propunere se va înfăptui și nu va rămâne numai pe hârtie.

P. F.

□ Plecarea D-lui Dr. Radu la București. El a plecat la București d. Dr. Radu C. preș. comisiei întrrimare având de rezolvat la centru chestiuni oficioase.

Ministrul Ionescu-Sișești și Primăria Arad.

În ocazia vizitelor pe care Ministrul Ionescu-Sișești, a făcut-o la zilele trecute, pe același locuri, a asistat și la o săptămână festivă a Comisiei Întrrimare, a municipiului nostru Dr. C. Radu, vrednică conducător al acestui oraș, care urează bună venire înzisului caspe, face un exercițiu al activității desfășurate în instalare, până acum, arătând punct cu punct, realizările.

D-lui Ministrul Ionescu-Sișești, s'a declarat mulțumit de această activitate, și a spus că Municipiul Arad, poate fi dat ca model celorlalte orașe, mai ales în ce privește opera de ajutorare a șomerilor. Felul cum procedează conducerea municipiului pentru ajutorarea șomerilor, e unic în întreaga țară, și bogat, foarte bogat chiar, în rezultate. Acest lucru l-am spus și noi întotdeauna.

Interconexiunea liniei electrice Arad-Timișoara.

Orașul Arad, în deplin acord cu Timișoara, au hotărât să dela Ministerul Industriei și Meritului, o concesiune, pentru a înființa o linie de interconexiune, între Uzinele electrice din Arad și Timișoara, să deservească publicul județul acestelui litoral. Primăria Arad — fără nici o obligeare materială — cere a fi concesiune, urmând ca obținerea ei, să trateze Primăria Timișoara, dela la egal, condițiile pentru

înfăptuire. Dacă acestea vor fi favorabile publicului — adică dacă curențul electric va fi destul de eficient — concesiunea se va înființa. Acest plan face parte de la fel, din planul de electrificare a Banatului, dar Primăria Arad, a cerut înainte această concesiune, pentru a evita eventualul concesionar al electricității Banatului, să nu împună condiții, pe care Primăria să fie silită să le accepte.

Grăul pentru 1932.

Din rapoartele sosite din străinătate la București se constată că în anul 1932 va fi o producție de grău foarte mică, întru că s'au cultivat portiuni de teren foarte reduse.

Cultivatorii de grău din România trebuie să folosească aceasta imprejurare și să cultive căt mai mult grău în toamna aceasta, deoarece în anul viitor prețul grăului se va ridica preste toate așteptările.

□ București 19. Azi s'a depus în parlament legea Converțirii datorilor agricole.

„Sufletul tău vorsă-l ceară dela fine“

Avem un suflet? Da, răspunde Sf. Scriptură și conștiința noastră la tel. „Si a făcă D-zeu pe om, sărăna luan din pământ și a suflat în față lui suflare de viajă și s-a făcut omul cu suflet viu“. (Facere, 2, 7;). Prin sufletul său nemuritor este omul după chipul și asemănarea lui Dumnezeu; și sufleul e comoara lui cea mai scură: „Ce va folosi omul de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său își va pierde? Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său“ (Mt. 16, 26).

Și totuși aşa de puțină grijă pentru suflet. Bogatul se gândește să-și măreasă jînilele, să strângă multe bunătăți, pentru mulți ani, să se odihnească, să mânance și să bea.. Omul găsește răgaz pentru toate, pentru distracții, petreceri, pentru cluburi, pentru sport, pentru politică mai ales... Dar pentru grijă sufleului nu are timp. Deși Fiul lui Dumnezeu năzduie viața pentru răscumpărarea sufleului omenesc, prin sănătatea Său

Adevărat, grijă pentru suflet și a suterii o totală zdruncinare, prin concepția materialistă a vieții.

Materialișii tăgăduiesc orice spiritualitate omului. El n'ar fi decât o ființă din carne, oase și sânge. Si dacă nu pot să gădăi cu desăvârsire manifestările spirituale, identifică sufleul cu creerul. Sufletul n'ar fi decât o rezultanță a funcțiunilor corpului; în sine însuși n'ar fi nimic și dispără îndată ce începează aceste funcții. De aici concluzia: nu este suflet — nu mai există nici o chestiune vitală. Ar fi vreme pierdută a se mai vorbi de o lume spirituală, sau morală, de Dumnezeu, de viață viitoare, de răsplătită... Ci mai bine să ne concentrăm loate pulerile spre a ne bucura din viajă și de tot ce ea ne poale imbia.

Nici nu se bănuiește destrămare, ce pășește pe urmele astor fel de teorii. Despoiajul omenirea de bunurile cele mai esențiale, de tot ce cuprinde religia și morală. Începează ideea de bine, de adevăr, de dreptate, de frumos, virtuțea, ori păcatul nu mai au importanță, bunătatea și iubirea deaproapelui sunt fum, măngăierea și nădejdea, vânt ce se risipește fără urmă; îndemnările nobile, care pot însușe pentru lucruri mari, dispar și pe urma lor legile slăbesc și începează chiar ordinea în stat.

Și cu toate acestea încinătorii la idoșul materialismului continuă să susțină, că în lume nu există decât forță, materie și mișcare, și din ele rezultă și fenomenele psihologice. Creerul e socolit ca o centrală telefonică, legată prin nervi de stațiile din afară. Simțurile aduc stările și pe urma lor se iau dispoziții. Uită însă de a gențu, care trebuie să primească stările și să le transmită. Aceasta este spiritul omului, sufletul, principiul activ, care nu poate fi produsul vibrațiilor materiei.

Unii socotesc spiritul omenesc în funcție de greutatea creerului, deși elefantul și balena au creer mai mare, fără să se indeleptească cu cerșefăr și înțifice. Alții socotesc sufletul pendent de materiile, care alcătuiesc creerul — fără fosfor nu este cugetare, dar scapă din vedere că oajă și gâscă au, proporțional, mai mult fosfor în creer și peștii în corpul lor. Iar cei ce socotesc, că spiritul nu este decât o secrețiune a creerului

uită însăși legea materialismului, că o secrețiune a unei materii trebuie să fie tot ceva material, văzut, simlit, având o formă, un volum.. Si chiar dacă le-am recunoaște, pe un moment, această afirmație, cu ce drept își revendică materialiștii, că secrețiunea creerului lor ar fi mai bună, decât aceea a spiritualiștilor, care nu pretind decât acelaș respect pentru invizibilul, pe care îl mărturisesc, ca făcând parte integrantă din ființă noastră. Ce sunt responsabili — după teoriile materialiste — răsvălii contra ordinei sociale și contrarii actualelor rânduieri de viajă, dacă creerul lor dă astfel de secrețiuni?

Împotriva concepției materialiste stă mărturia tuturor veacurilor, căci ideea despre suflet, alături de ideea despre Dumnezeu, a fost patrimoniul cel mai sfânt al omenirii. Indianul din America crede că în clăpuș morții sufletul se depărtează prin gură, și se îngrozește de moartea prin străguire, căci astfel sufletul ar rămâne în corp și n'ar putea zbura în fericitele poieni de vânlătoare. În Africa e răspândită credința, că sufletele celor morți se întorc înapoi la lăcașurile lor pământești și exercită influențe bune sau rele asupra celor vii. E foarte răspândită în Australia, credința trecerii sufletului dintr-un corp într-altul (metempsicoza). La toate popoarele sălbaticice e datina să se îngroape morții cu unelele de care s'a servit în viajă, ca să le ajute la îndemâna sufletului, în patria cea nouă, mai fericită.

Despre existența sufletului mărturisește cugetarea, raiul, judecata, voința și mai presus de toate conștiința noastră.

Impresiunile din afară produc o mișcare în creer, dar rămâne o taină cum se produce, pe urma undulăriilor materiei, o cugetare. „De am stii tot ce se petrece în creer, când e activ, de am putea parătrunde întreg procesul chimic — ce ne-ar folosi? Mișcările și vibrațiile mecanismului și ale electricității, încă nu sunt o stare sufletească. Cum se ajunge la aceasta va rămâne o taină nedeslegată, până la sfârșitul veacurilor; și eu cred că de ar veni inger din cer să ne lămurăște, mințea noastră n'ar fi în stare să priceapă.“ (Griesinger).

Mai puternică mărturie pentru existența sufletului e conștiința lui nostru, care rămâne staloric aceeași, cu loată schimbarea integrală a corpului din 7 în 7 ani, ori poale în interval și mai scurt. (După Moleschot în 20—30 de zile). Această conștiință leagă prezentul cu trecutul în viață omului, rămânând mereu aceeași, unitară și neschimbătoare.

Conștiința de sine voință, libertatea și răspunderea morală deosebesc pe om de celealte viețuitoare, care și ele au putere de viajă, suflet viu. Căci Dumnezeu a zis: „să scoală apele vieții cu suflete vii“ și pământul să scoată suflet viu — fiarele pământului și dobitoacele.. (Fac. 1; 5, 6;). Dar sufletul lor viu este absolut rudimentar, inferior, în ce privește voință și inexistent în ce privește conștiința morală. Animalul nu e liber și nu se călăuzește decât de instincți, fără să poată osebi binele de rău.

Sufletul e totalitatea tuturor facultăților omenești, pe cari

Pentru Craiul Munților

In codrul fermecător al nașterei, cu o pioasa solemnitate a fost așezată la 1 Noemvrie a. c. o lespede de piatră cu frumoase ornamente pe mormântul lui Avram Iancu dela Tebea, lângă gorunul lui Horea. Un omagiu mișcator adus Eroului dela 1848, din Ardeal.

In vremea dominației ungurești, Români ardeleani au căutat să înalțe un monument Craiului Munților. In această privință găsim amănunte interesante în No. 221 al Tribunei Poporului (an. II) care apără la Arad. Într'un articol intitulat «Fondul Iancu» este vorba de această adânc graitoare inițiativă care a pornit dela imprentul gazetar Ioan Russu-Sirianu.

In anul 1894, I. R. Sirianu se găsea închis în temnița dela Seghedin, condamnat pentru niște articole scrise în legătură cu Memorandum din 1892. Prietenu său, N. Lazărescu din Siria, pe care l-am vizitat în luna Decembrie a anului trecut și ale căruia amintiri au format obiectul unui reportaj în acest ziar, — colectase o sumă de bani dela Sirieni, pe care o

trimisă celui închis la Seghedin. — «Uu mic semn, acesta al nemărginifile noastre drăgoste de frate ce și purtăm adăugau Sirienii în scrierea ce însoțea acest prinos.

I. R. Sirianu nu a primit banii, ci i-a expediat la Sibiu, dând și dela el. El scrie din temniță colegilor de redacție dela Tribuna din Sibiu:

— «Eu am să acu din ce trăi... am văzut însă că mormântul lui Iancu abea doar cu o cruce de peatră este însemnat. De pun deci banii drept început pentru un fond din care să î se ridice lui Iancu un monument vrednic de mărirea lui».

Inițiativa pornită de Sirianu nu s'a putut realiza atunci.

Ce ar fi dacă astăzi, când Ardealul pentru care a suferit Avram Iancu, e liber, să se înalțe în Capitala lui, o monumentală statuie eroului care a enoriașmat multimile înzilele de și glorie de suferință din 1848.

S'ar desăvârși astfel frumoasa inițiativă atât de grăitoare pentru neamurile de atunci, a acestui precursor al Uniunii dela 1918, I. Russu-Sirianu. Ed. I. Găvănescu.

Dincolo de interesele proprii materiale, obiectivul de a noaște și alții suferințele mendor noștri, înseamnă să reia unui nou și cel mai important domeniu al școalăi și educației, unde noi, în calitate, suntem atât de neînțeleși.

Este înutil, să mai îndrăznească vorba prin explicări, care de prisos fiindcă se îndreaptă de sine. Înțem să scoatem în evidență numai faptul că trece peste obligațiunile scrise și răspălatite prin lege și un titlu de mândrie, mama copiilor tăi, așa cum este acela de a fi bună învățătoare și bună a copiilor altora, — e mult.

Cu două Vătăjanu ne-am întâlnit și astădată, pare că era vorba de combaterea cohobismului prin o campanie pornită cu elevit din spate. Aceste două fapte numai arătată că dna Vătăjanu și-a însuflat școala primăriei ei în serviciul unei

și căți învățători, buni, buni, „foarte înțelepți“, cesc orbecând fără orice precizie, tocmai fiindcă ei sunt capabili, să prindă o

Tr. Maghiș

Pentru școala practică.

Cum a înțeles să procedeze dna M. Vătăjanu dir. șc. primărie No. 17 din Arad. Bu-

cătăria micilor gospodărie.

Pentru cultivarea spiritului practic, ministerul instrucționii adresase încă la începutul anului școlar o circulară îndrumând pe învățători să organizeze în două ore pe săptămână, — pot fi ale lucrului manual — cursuri pentru înțierea elevilor în lucrări practice, în care aceștia să devină dragoste de muncă utilă și îndemânarea de a se servi singuri.

Se indică, pentru realizarea acestui scop, ca elevile să viziteze atelierele de școalele de gospodărie, să supraveghieze cu rândul și să întrețină curătenia în școala. Să fie inițiate în sădirea și îngrijirea florilor și a micilor preparaționi din jurul școalei.

Elevii să viziteze ateliere și fabrici; să efectuească repațuni de mobilier, de împrejmuire a școalei, să confecționeze diferite obiecte utile — după puterile lor, bine înțeles. Să fie puși la sădă-

șoimilor în jurul școalei, acasă, la șezămintele publice, de la lăcașurile drumurilor, — însărcinându-i cu îngrijirea acestor copaci.

Așa, spunea instrucționarea ministerială!

* * *

Înțețat, nestărișit de variate fiind înfățișările mediului în care funcționează școala și înfăptuirea acestei reforme atât de spiritul de inițiativă și de ingeniozitatea învățătoriului; — socotim că sunt de o hotărâtoare importanță comunicările despre felul cum au înțeles unii și alții să procedeze.

Dna Vătăjanu este directoarea unei școale de fete într-un cartier mai mult muncitoresc, azi băntuit de criza somajului. Deçi, era cu mult mai bine când scopul vizând rezultatul îndepărtat de a cultiva spiritul practic al viitoarelor gospodării, ar putea fi adus în gătură cu satisfacerea unor nevoi momentane. Ideea a devenit o datorie Franței, ziarul său bună Română, pe care cei din țară l-am vrătit, orice ce altă acțiune care să cadoreze cu interesele general românești, e bine venită. În acelă parte, învățătorii lui, merită laudabilitatea celor ce-și tubesc jambonii lor, dacă ziarul va organiza propagandă națională desinteresată.

Va lupta cu greutăți începutul.

Nu trebuie să curajeze pe înțețării.

Se vor cuciua, cari să-i cobeară râu, dar, semează, să-si ducă rău.

Din parte-ne dorim Tr.

Române viață lungă și une națională demnă

Nr. 19632/1931.

Publicație de licitație

Pe baza deciziunii judecătorie mixte din Arad Nr. 7933/1931 care a fost ordonată execuție a contentare și în baza deciziunii mai sus obiectele sechestrare numer 2, șifonier, 2, noptier, 1, mare 1, sezon 1, toiletă și alte obiecte prețuite în sumă de 15,600 lei cuprinse în favorul Auer Joan dom. în Arad reprezentat de Dr. Francisc Székely avocat Arad pentru incasarea sumei de 7500 lei capital, interese de și spese stabilite se vor vinde la licitație publică în Arad strada Iulia Nr. 4/8 în ziua de 27.9.1931 orele 11. conf. art. 108 legei. LX: 1881. Arad, la 28 Octombrie 1931. Sef. portar. Indescris.

Arhim.

Intrebuițarea banului.

Din o carte inedită a unui ofițer vechiu.

Banul joacă în viața omului un rol foarte important și serios. La apărare el a devenit un mijloc de putere și se supraprețuiește astfel, căci banul astăzi se pune în locul verității, pentru aceia a devenit răvag după averi atât de lacomă în ceea ce omenește de astăzi uită ce-i oare; onestitatea, patriotismul, iubirea deapropelui său, și astăzi mulți cred că a fi sărac este o rușine, din contră a fi sărac, a răvinea sărac și a muri sărac ca fost ministru în orice stat este o moare.

De sine se înțelege că atât timp cât vei avea o leașă ori soldă moștenă, trebuie să-ți restrângi dorințele și să nu-ți cumperi decât cele mai trebuințioase, altcum cheltuieli vor fi mai mari decât venitul, și vei avea un deficit, care te va însă iezi împrumuturi, cari îți poate aduce ruina. Sperăm că va veni momentul când se va găsi o soluție pentru cei căsători și li se va pune la dispoziție mărirea soluției și lesei din impozitul celibatelor, căci la din contră o mare parte a funcționarilor nu se va puțini căsători având un venit prea scăzut pentru acoperirea spesei spre susținerea o familie.

Cumpătare la toate, renunțări la nimic, iată principiul cardinal al economiei, „Rabda și înfrânați pofta” a predicat Epictet, filosoful antic (născut 50 după Christos la Hierapolis). Ca să nu te lipsești de viață „poartă lipsă” a fost învățătură de căpătă alui Cato Sapiens numit „Maior” (născut 234 înainte de Christos) luptătorul strajnic română luxului, a femeilor romane, renunțare zace germenul tuturor virtuților.

Trebuie să ne obiciuim să renunțăm la totă viață. Renunțarea este în primul rând o suferință a vieții. Cu toții, cel mai mare și cel mai mic, cel mai sănătos și cel mai sărac, trebuie mult să renunțăm la multe. Si să nu ce n-am renunță la bogății? Precum nici tot aur ce scăpare, sau nu-i fericire în tot locul unde este bogăție, căci banul, astăzi bogăția o pot pierde, deci și el poate fi totuși nemic. Banul trebuie disprețuit când se omoșă că milă, când îl poti câștiga prin afaceri murdare prin cari spălă statul ori cetățenii lui, căci astăzi afacerea murdară este un lucru indirect, toate miturile sunt de desonorante! cari nu numai că este prestigiu, dar trebuie să fie și să pedepsite. Se zice că toate spălării pot cumpăra pe bani. Nu este adevărat, căci nu pot cumpăra patrio-

C. D. B.

Primăria comunei Ineu jud. Arad.

No. 2211/1931

Publicație.

Primăria comunei Ineu publică licitație pentru facerea a lor 11 părechi cisme necesare guzilor comunali.

Licităția se va ține la Primăria comunei Ineu în ziua de 14 Decembrie 1931 ora 10 a. m. cu respectarea dispozițiunilor Legii contabilității publice.

Caietul de sarcini, condițiunile se pot vedea zilnic la primăria comunei Ineu în decursul orelor oficioase.

Ineu, la 16 Noemvrie 1931.

Primăria.

Primăria comunei Ineu jud. Arad.

No. 2210/1931

Publicație.

Primăria comunei Ineu publică licitație pentru darea în întreprindere a cărăușiei comunale pe anul 1932.

Licităția se va ține la Primăria comunei Ineu în ziua de 14 Decembrie 1931 ora 11 a. m. cu respectarea dispozițiunilor contabilității publice.

Caietul de sarcini, condițiunile se pot vedea zilnic la primăria comunei Ineu în decursul orelor oficioase.

Ineu, la 16 Noemvrie 1931.

Primăria.

CENTRALA DE MOBILE
Distr. în Comisionul Industriașilor
de
Mobile Artistice
Bulev. Regina Maria 22.

Cele mai moderne Tocuri rezervoare — 14 carate — Lei 200

la librăria

CONCORDIA

Gh. MUNTEANU

Arad, str. Eminescu Nr. 10.

Un depozit de cărți literare și didactice. Magazinul de rechizite școlare și de birou.

Schimbul aurului pe cel mai

urcat preț al zilei

Zinner,

Arad Str. Mețianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii

pe lângă o garanție de 2 ani.

Verighete de AUR, bijuterii și

diferite ceasornice, cu cele

mai **eftine prețuri.**

Tribunalul Arad Sec. III-a Comerc. Serviciul Concordatului Preventiv

Dos. C. P. Nr. 2446/1931.

Pentru aceste motive

IN NUMELE LEGII

Dispune:

Admite în principiu cererea de concordat preventiv făcută de debitorul Hammer Vilhelm din Arad Piața Avram Iancu Nr. 5-6, cu petiția înregistrată la Nr. 2446/1931 din 28 Octombrie 1931.

Deleagă cu conducerea procedurăi concordatare pe Dr. judecător Dr. Ioan Costa.

Ordonă convocarea creditorilor înaintea domnului judecător delegat pentru ziua de 9 Decembrie 1931, ora 9 a. m. în localul Tribunalului Arad camera 57-58 et. I., spre a lua în discuție și a se pronunța asupra cererii de concordat.

Fixeză suma de Lei 15.000 drept cheltuieli de procedură, și obligă pe debitor a o depune în mâinile domnului judecător delegat până la 17 Noemvrie 1931, sub sancțiunile de a fi considerat decăzut deplin drept din cererea sa. Numește provizoriu până la omologarea concordatului o comisiune compusă din creditorii: Ablonczy, proprietarul firmei Ablonczy din Arad, Banca Ardeleană S. A. Arad și soția lui Mandel Eden din Arad, fiind însărcinată conform legii cu supravegherea administrării fondurilor de comerț, cu verificarea activului și pasivului și cu cercetarea conduitelor concordatare, pentru a referi la adunarea creditorilor. Potrivit art. 8 din lege se percepă în fondul Statului o taxă de 1%, în sumă de 15.660 lei calculată asupra cotei concordatare oferită de 1.566.013 și o taxă de 2% în sumă de 20.880, calculată asupra sumei de 1.044.008, de care beneficiază debitorul. Dispune ca aceste taxe în sumă totală de lei 36.540, să fie vărsate în contul statului la administrația financiară Arad, să fie recipisă ce se va anexa la dosar, sumă pe care debitorul o va depune până la adunarea creditorilor, sub sancțiunile prevăzute de art. 7 lit. c.

Pentru asigurarea plății taxelor speciale de 1 și 2% dispune luarea inscripției ipotecare, asupra imobilului ce formează proprietatea debitorului concordatar prevăzut în C. F. a comunei Arad la Nr. 5398. Grefa se va conforma art. 9 din lege indeplinind formalitățile de publicare și afișare prevăzute de acest articol.

Dosarul și registrele se vor înainta domnului judecător concordatar spre a proceda mai departe.

Dată și citită în camera de consiliu a tribunalului comercial Arad, astăzi 9 Noemvrie 1931.

Președinte ss. V. Panu

Judecător ss. Dr. I. Costa

Grefier M. Moraru

Pentru conformitate: Indescifrabili.

Primăria comunei Schöndorf.

No. 758/1931

Publicație.

Se aduce la cunoștință generală că primăria comunei Schöndorf va ține în ziua de 10 Decembrie 1931 ora 15 licitație publică cu oferte închise pentru închirierea pe termen de un an a clădirii sale numită cărciumă comunală.

Licităția se va ține pe lângă respectarea Legii contabilității publice. Condițiile se pot vedea la Primăria comunei.

Schöndorf, la 9 Noemvrie 1931.

Primăria.

Notariatul Cercual Präjești.

No. 657/1931.

Publicație.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 28 Decembrie 1931 vor avea loc în biroul Notarial Präjești, licitație pentru arendarea teritoriilor de Vânat a Comunelor politice și urbariale după cum urmează: Präjești la oarele 9. a. m. Doncenii la oarele 9. 30 a. m. Selejani la oarele 10. a. m. Ignești la oarele 10. 30. a. m. Nădăbești la oarele 11. a. m. Susani la oarele 11. 30. a. m. Licitățile vor fi orale se vor ține în conf. cu Dispozițiile contabilității publice și pe terminul dela 15 August 1931 până la 15 August 1932 adică pe termen de 5 ani.

Condițiile se pot vedea la primărie. Präjești la 13 Noemvrie 1931.

Notar.

Indescifrabili

Prefectura Județului Arad
Serv. Tehn. al Drum. și Construcțiilor.

No. 31225/1931.

Publicație.

Se scoate în licitație adjudecarea lucrărilor prin bună învoială și anume:

1. Dos. No. 27288/931. Împreună cu s. s. jud. Siria-Pauliș, km. 4.00 - 18.00, cu 1280 m. c. plată spară, în valoare de Lei 400.000.

2. Dos. No. 22521/931. Întreținerea s. s. jud. Siria - Pauliș, km. 13.500 - 14.100, cu pavajul din piatră brută 480 m. c. în valoare de Lei 300.000.

Adjudicarea lucrărilor se va face în ziua de 28 Noemvrie 1931, la ora 10 a. m. în localul Prefecturei jud. Arad, de către Comisia de Licitații.

Concurrentul cu oferta avantajoasă va depune o garanție de 6%, după suma devizului.

Proiecte și condițiile de adjudicare se pot vedea la Serv. Tehn. al Drum. și Constr. între orele de serviciu.

Arad, la 11 Noemvrie 1931.

Prefect; Șeful serviciului;

Indescifrabili Indescifrabili

Blănurile cele mai elegante se pot cumpăra și confectiona

la Blănăria Teodor Fica

unde se vând și căciuli engros și detalii. ARAD B. Reg. Ferdinand 31.

Pentru Șomeri.

Sumele adunate dela 7—13 Nov.

Suma încasată până în 6 Nov. 1931 Lei 472490.

Firma Csáki Lei 50. Helm Ioan Lei 100. Casa Culturală din Șega Lei 100. Hollo Zoltan Lei 296. Rossi și Pelegreni Lei 176. Personalul Intrep. Municip. Autobuze Lei 605. Leichter Leopold Lei 50. Scherhag și Fiul Lei 200. K'ein Alexandru Lei 300. Erdős Pavel Lei 120. Regimentul 1. Rostori Lei 2165. Firma Szénásy Lei 300. Comuna B-sericească sărbească Lei 2000. Schreger Victor Lei 260. Funcționarii Vlător Lei 240. Funcționari Prefecturel Județului Lei 3221. Enescu G Lei 5000. Conrad Weidt Lei 2000. Frații „Apponyi” Lei 600. Teatrul Comunal Lei 4111. Triff Bazil Lei 102. Omesu Cornel Lei 225. Hollo Zoltan Lei 186. Firma Fatma Lei 700. Frații Kornis Lei 100. Moskovitz Zs. și personalul Lei 710. Firma „Corvin” Lei 1500. Rosenfeld Ladislau Lei 250. Personalul Femeilor Izraelită Lei 7026. Clubul A.M.E.F.A. Lei 278. Schwarzs Hugo Lei 120. Fabrica „Irix” Lei 3300. Tipografia și Librăria „Decizană” Lei 178. Funcționari Băncii Goldschmidt Lei 600. Bevay și Szegedi Lei 300. Vad. Iul Barko Francisc Lei 500. Hollo Zoltan Lei 163. Firma Schöberger et Comp. și personalul Lei 2200. Personalul lui „Endély Hirlap” Lei 850. Erdélyi Hirlap Lei 270. Clubul Protestant Lei 80. Soc. de masă „Bur” Lei 316. Baroul avocaților Lei 7640. Simionici Sigismund. Lei 500. Di. Brutus Păcuraru pt. un anonim Lei 2000. Total Lei. 70385. Total General: 542875.

Încercare de furt

Buteni, 17 Nov. De-abea a trecut primul furt efectuat în ziua de 15 Nov. în comuna noastră, când o nouă tentativă a același hoț, a fost îndepărtată spre Dr. Părinte Ioan Cosma paroh a comunei noastre — seara la oarele 10 și jum. a fost înprejmuită casa preotului de hoț — cari au incercat să forțeze broasca ușei spre a intra în casă. — Dar spre norocul preotului, servitoarea a auzit sgomotul produs și fiind încă sub impresia primului furt, a dat alarmă începândă a tipă. La tipăratul servitoarei dl. părinte a vând o pușcă de vânătoare în casă, a tras o salvă pe fereastră, pentru a atrage gardienii. — Aceștia auzind impușătură au și venit în fuga mare. — Hoții văzând că sunt descoperiți, au dispărut fugind peste grădini. — Sunt indicii că sunt același hoț de Dumineacă. — Se impune o vigilență mare, pentru a preveni tentat vele acestor hoți de o temeritate mare.

SIG. KELLY, magazin special de accesorii, Str. Alexandri No. 1
Pentru fiecare cauciuc, garanță de FABRICĂ No. 383. 1-10.

Înainte de a cumpăra ghete, sășoni sau galosi

neapărat să priviți vitrinele

Pe corse vis-à-vis de calea sau DACIA

Cititi și răsănditi ziarul „ARADUL”.

„CENTRALA DE MOBILE”
Distr. în Com

